

lunde finder denne Dobbeltthed tiltalende. Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg sagde i denne Forbindelse, at Ministerens Forslag var forsvundet. Skal vi ikke vente at dømme derom, indtil vi ser, hvad Vælgerne siger? Vælgerne kan altsaa gaa den Vej, at opstille en Partiliste og den Vej, jeg har foreslaaet. Nu kan vi se, i hvilken Udstrækning de vælger at følge den Vej, at der ingen Partiliste er.

Jeg skal i denne Forbindelse blot nævne et Mindretalsforslag i Betænkningen, det som Bilag 1 nævnte Forslag af Birch. I Betænkningen erkender Mindretallet selv, at den Vej, der dør er Tale om, ikke er farbar paa Grund af den stærke Modstand, Mindretallet venter, det vilde vække nu, hvis man berøvede Vælgerne denne Frihed. Jeg finder derfor ikke Anledning til at komme nærmere ind paa dette Forslag. Det bliver et af de Spørgsmaal, som ganske naturligt vil kunne blive underkastet en nærmere Undersøgelse og Prøvelse i en Kommission. Det samme Mindretal opstiller et andet Procentforslag. Hvad angaar disse Procentforslag, saa har jeg baade under Sagens tidligere Behandling, ved første Behandling her i Salen og under Konferencer med Udvalget fremhævet, at jeg erkendte, at den nuværende Ordning var ugunstig for de smaa Kredse. Derfor har jeg ogsaa sagt og det allerede, da Loven af 11. April 1920 var til Behandling her paa Rigsdagen, at det bliver nødvendigt, naar man fremtidig kommer ind paa en mere varig Ordning, ogsaa at faa disse Spørgsmaal løst, enten man saa vil indføre det ene System eller det andet, Enmandskredse med Tillægsmandater eller et eller andet af de mange Mellemsystemer, der kan være Tale om, eller det rene Amtskredsvalgssystem. For saa vidt man beholder Opstillingskredsprincipet, maa man komme ind paa at have nogen Omlægning indenfor de forskellige Amter. Jeg har til fulde erkendt, at det var en bedre Maade at løse disse Vanskeligheder paa end noget af de mere matematiske Forslag, der har været Tale om. Desuden vil et hvilket som helst Procentforslag i Virkeligheden slet ikke ophæve den Fejl, der nu er ved det bestaaende; det vil ophæve den specielle Fejl, men det vil forgrove Fejlen paa en helt anden Maade, idet det i alle de Kredse, hvor et enkelt Parti er stærkt repræsenteret i en lille Kreds, i Virkeligheden giver denne en ganske overordentlig gunstig Stilling. Det kan der ikke være Tvivl eller Uenighed om. Derfor rettes denne Fejl lettest paa den Maade, jeg har omtalt, gennem Kommissionens Arbejde.

Jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at som det er foreslaaet her, er det Partistemmer, der er Tale om her. Som ærede Medlemmer vil se, skal Listen laves efter de Partistemmer, der er faldet i den paa-gældende Opstillingskreds, men det er ganske i Strid med det System, som indfører Valgfrihed. Dernæst kan det i Virkeligheden føre til de mærkværdigste Resultater. Det kan meget let tænkes, at en Mand bliver foretrukket paa Partilisten og derfor bliver valgt i Virkeligheden ved Hjælp af de Stemmer, der indenfor hans Opstillingskreds er faldet paa den Kandidat, som han slaar. Det vilde dog sikkert blive Resultater, der for Befolkningen vil staa som de mest mærkværdige, og det Tilfælde kan meget let forekomme. Jeg mener derfor, at dette Forslag bør ikke fremmes nu, men som jeg har sagt i Udvalget, bør alle disse Spørgsmaal, der er rorte ved gennem disse forskellige Forslag, overvejes i en Kommission. Der er her Tanker, der paa forskellig Maade kan virke befrugtende paa dette Arbejde, kan føre nye Undersøgelser med sig og derved ogsaa Muligheder for at komme frem ad andre Veje, forsaavidt man skulde ønske at bibeholde det System, som der her er Tale om.

Med Hensyn til Stedfortrædere følger Udvalget det Forslag, jeg har stillet, idet det opstiller visse nærmere Bestemmelser om, naar en Stedfortræder skal tage Sæde i Tinget, et Forhold, jeg ikke fandt det rimeligt, at Ministeriet stillede Forslag om, idet dette Spørgsmaal mest er en Rigsdagssag, hvor det nærmest tilkommer Rigsdagen selv at forme de Bestemmelser, der i saa Henseende kan være Tale om.

Under § 2 i Udvalgsflertallets Forslag foreslaas det at bemyndige Indenrigsministeren til at træffe Foranstaltninger til at give de til de sønderjydske Landsdele udkommanderede eller der ansatte valgberettigede civile og militære Personer samt de til Husstanden hørende valgberettigede Adgang til paa Opholdsstedet i Sønderjylland at afgive Stemme ved de kommende Valg i Perioden 1920—21. Jeg har ogsaa under denne Sags Behandling modtaget Henvendelse fra forskellige af mine Kolleger, der repræsenterer forskellige af dem, der her er interesserede, og jeg har tænkt mig, at der maatte kunne findes en Maade, der paa en Gang var tilstrækkelig betryggende og mere praktisk end den mere omstændelige, man hidtil har fulgt.

I Udvalgsflertallets Forslag foreslaas dernæst under § 3, at Indenrigsministeren bemyndiges til for det første Valg til Folke-